BESCHOUWING BEGROTING 2023

Voorzitter,

Vandaag bespreken wij de eerste begroting van het nieuwe college. Dit college is afgelopen mei begonnen met de presentatie van het coalitieakkoord. Een akkoord, waar B06 kritisch over was, voornamelijk omdat er weinig tot geen concrete meetbare doelstellingen in genoemd werden. Toch heeft B06 voor het coalitieakkoord gestemd, omdat “door de ruim omschreven uitdagingen en de krappe meerderheid van de coalitie een open debat in de raad noodzakelijk is en gestuurd kan worden op grote meerderheden”. Aldus het college bij aantreden.

Inmiddels zijn wij een aantal maanden verder en kunnen wij concluderen, dat de coalitie bij het besluit windmolens Caprice en het GMP+ vakkundig in het hok is terug gefloten en dat unaniem aangenomen moties door de raad niet worden uitgevoerd.

Een andere reden om toch voor het coalitieakkoord te stemmen was de hoop, dat in de begroting een aantal punten uit het coalitieakkoord wel verder uitgewerkt zouden zijn in doelmatig beleid. Helaas zien wij hier nog onvoldoende van terug in de begroting. Onder de kopjes ‘wat willen we bereiken?’ en ‘wat gaan we doen in 2023?’ staan weer volop maatregelen genoemd die alle kanten op kunnen en waar ieder resultaat prima is. Het blijft veelal vaag in hoeverre de budgetten die worden ingezet bijdragen aan het bereiken van doelstellingen.

Als voorbeeld van onnavolgbaar beleid is de volgende doelstelling uit de paragraaf sociaal domein: ‘We vormen een kring om inwoners met soms onbegrepen gedrag, als dat even nodig is. Zo helpen we inwoners uit de verwarring te komen’. Nu zijn het verwarrende en onzekere tijden voor de

inwoners, maar door dit soort doelstellingen in een begroting op te nemen wordt de verwarring bij in ieder geval een aantal raadsleden alleen maar groter.

In dezelfde paragraaf sociaal domein staat als punt genoemd ‘beheersbare kosten in het sociaal domein’. Hoe gaat het college dit doen? We lezen: ‘Evalueren van het beleid en een nieuwe opdracht maken’. Niets concreets dus. Sterker nog, vorige week kwam het college plots met een hele rits voorstellen voor het sociale domein, die tonnen kosten en direct invloed hebben op de begroting 2023, maar hier nog niet in zijn verwerkt. Wij hebben hier dan ook een vraag over aan de wethouder, want als wij de besluiten van het college doorrekenen in de begroting, dan blijkt plotseling dat de meerjarenbegroting voor de komende vier jaar negatief is, iets waar de provincie niet mee akkoord zal gaan. Hoe gaat de wethouder dit oplossen?

In de informatienota ‘extra maatregelen aanpak armoede’ die het college vorige week aan de raad heeft gestuurd staan een tweetal punten waar B06 toch een opmerking over wenst te maken.

Allereerst wordt besloten om de energietoeslag van 2023 al uit te keren in december 2022. Dit geld is bedoeld om de energierekening in 2023 betaalbaar te houden en het heeft zeker geen nut om dit bedrag al op voorhand uit te keren. Immers, in december 2022 hoef je nog geen energienota’s uit 2023 te betalen en daarbij komt er vanuit het rijk al een toelage in november en december. Kan de wethouder aangeven wat het nut is van dit voorstel?

De tweede opmerking betreft de meedoenregeling. Deze wordt in bepaalde gevallen verdubbeld, maar het college geeft aan dat het bedrag vrij besteedbaar is en niet bekend is hoeveel inwoners ook daadwerkelijk dit bedrag inzetten voor sport of cultuur. Is de wethouder met ons van mening dat uitgekeerde bedragen alleen besteed mogen worden aan het doel waarmee ze gegeven zijn en hoe gaat de wethouder dit controleren bij de meedoenregeling?

Gezien de onzekere tijden waarin wij leven kunnen wij de terughoudendheid van het college volgen, om geen nieuwe grootschalige investeringen op te nemen in de begroting. In dit licht dienen wij samen met GroenLinks een amendement in om eerst een keuze te maken tussen MFA of woningbouw op de oude locatie van de raadszaal in Huissen alvorens alleen de optie MFA uit te

werken. Ook zal voor B06 duidelijk moeten zijn, of er werkelijk zoveel verenigingen gebruik zullen gaan maken van dit MFA.

Ondanks de rem op grootschalige investeringen moet niet de ogen worden gesloten voor de infrastructuur in en om Lingewaard, zeker als er wordt vastgehouden aan een grote woningbouwopgave. Onderzoek naar rondwegen rondom de kernen, om zo doorgaand auto- en vrachtverkeer om te leiden en de verkeersveiligheid in de kernen te vergroten, moet naar onze mening samen met de provincie doorgang blijven vinden.

Een urgente verkeerssituatie betreft de nieuwe ingang van het sportpark van Jonge Kracht aan de Polseweg. Kinderen die de Polseweg over moeten steken hebben hier geen mogelijkheid voor en door de wegversmalling ten hoogte van de ingang ontstaan onduidelijke en gevaarlijke situaties tussen verschillende soorten weggebruikers. Wij hebben dan ook samen met de VVD en Lingewaard.NU een motie gemaakt waarin wij het college oproepen om binnen drie maanden met een voorstel te komen om de verkeerssituatie aan de Polseweg veiliger te maken.

B06 zal bij de ingediende moties en amendementen zeer terughoudend zijn bij voorstellen waar gedacht wordt dat het geld nog tegen de plinten aan klotst. Wij hebben nog wel twee voorstellen die een positieve invloed hebben op de begroting.

Allereerst zouden wij het college willen vragen om een voortrekkersrol te nemen om te bezien of het museum Niemandsland vanuit Villa Ganita verplaatst kan worden naar Fort Pannerden, zodat dit museum voor Lingewaard behouden kan blijven en het Fort aantrekkelijker wordt voor bezoekers. Het Fort heeft ruimte en is op zoek naar invulling, Niemandsland heeft invulling maar geen ruimte.

Ten tweede hebben wij in mei al een motie ingediend om per 2023 verblijfsbelasting in te voeren voor arbeidsmigranten. Deze unaniem aangenomen motie is helaas nog niet verwerkt in de begroting en we hebben vorige week van de wethouder kunnen horen dat hij dit ook niet van plan is, dit terwijl deze belasting 3 ton structureel per jaar op kan leveren, oplopend tot 5-6 ton structureel in 2030. Volgende maand komt de belastingverordening op de raadsagenda, waar wij op dit punt terug zullen komen.

Lingewaard, 10 november 2022